

**ผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
ต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของไทย**

นางสาว นวพร สวัสดิสาร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-771-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**IMPACT OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT
ON INVESTMENT IN ELECTRONICS INDUSTRY OF THAILAND**

Miss Navaporn Sawaddeera

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Economics

Department of Economics

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-771-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อการลงทุนใน
อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของไทย

โดย นางสาวนภาพร สวัสดิ์สาระ

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย รัตนโกมุท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สาธารณ เจียสกุล)

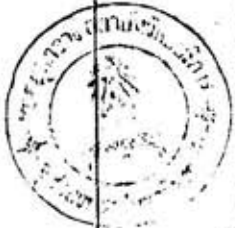
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย รัตนโกมุท)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ติรณ พงศ์มขพัฒน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสรา ศานติศาสน์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

นภาพ สวัสดิสาระ: ผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของไทย (IMPACT OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT ON INVESTMENT IN ELECTRONICS INDUSTRY OF THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สมชาย วัฒนโกมุท, 105 หน้า. ISBN 934-636-771-4.

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนับว่าเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งในการพัฒนาประเทศชาติ ซึ่งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจด้านต่างๆ ของประเทศ สำหรับวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือเพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไป และผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย ซึ่งแบ่งเป็น 2 หมวด คือหมวดสินค้าอิเล็กทรอนิกส์สำเร็จรูปและหมวดชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ การศึกษาค้นคว้าอาศัยข้อมูลสถิติภูมิรายปี พ.ศ. 2515-2538 วิเคราะห์เชิงปริมาณโดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยเชิงซ้อนด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดธรรมดา

ผลการศึกษาพบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากบรรษัทข้ามชาติจะผลิตชิ้นส่วนในต่างประเทศแล้วจึงส่งออกชิ้นส่วนต่างๆ เหล่านี้ไปยังประเทศอื่นที่เป็นฐานการผลิตในขั้นต่อไปจนเป็นสินค้าสำเร็จรูปซึ่งลักษณะของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศ เป็นการผลิตโดยการประกอบชิ้นส่วนหรือการประกอบสินค้าสำเร็จรูป แล้วส่งออกไปยังประเทศอื่นๆ ที่เป็นฐานการผลิตในขั้นต่อไป โดยที่วัตถุดิบและชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบนั้นจะต้องอาศัยการนำเข้าเป็นหลัก ดังนั้นจากเหตุผลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมนี้ในประเทศไทยสูงขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา ๒๕๓๙

นภาพ สวัสดิสาระ
ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

CB60211 MAJOR ECONOMICS

KEY WORD: FOREIGN DIRECT INVESTMENT / IMPACT / ELECTRONICS INDUSTRY OF THAILAND

NAVAPORN SAWASDISARA : IMPACT OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT ON INVESTMENT IN ELECTRONICS INDUSTRY OF THAILAND. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. DR. SOMCHAI RATANAKOMUT. 105 pp. ISBN 974-636-771-4.

Foreign direct investment is one of important sources of fund for country's development. Besides it has affected to Thailand's economy. The objectives of this study are to understand the general situation and the impact of net foreign direct investment in Electronics Industry of Thailand which were divided into two items : one was final products , the other was parts and components item . This study used annually secondary data from the period of 1972 to 1995. A descriptive analysis prescribed general situation and impact of foreign direct investment in Electronics Industry , whereas multiple regressions is used to find the impact of foreign direct investment in Electronics Industry.

The result of the study indicated that foreign direct investment have a significant impact on investment in Electronics Industry of Thailand. Because multinational firm produces parts and components in various countries. These items are sent to other countries to be processed into final products or more advanced intermediate products. The Electronics Industry of Thailand is characterised by producing sets or components on an assembly basis , whereas basis components and materials mainly relied on imports. Foreign direct investment , therefore creates exports of parts and components , or relatively less-advanced final products for Thailand. It also induces imports of parts for earlier stages of production from the investing country or other countries

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา Economics

สาขาวิชา Economics

ปีการศึกษา 1996

ลายมือชื่อนิสิต Navaporn Sawasdisara

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา [Signature]

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
1.4 วิธีการศึกษา.....	7
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
2.1 นิยามของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ.....	8
2.2 ทฤษฎีของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ.....	10
2.3 พังค์ชันการลงทุน.....	13
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
3 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย.....	
3.1 ที่มาและความจำเป็น.....	23
3.2 สภาพของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ.....	24
3.3 สาเหตุที่ทำให้มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ.....	31
3.4 ปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการลงทุนโดยตรง.....	33
4 อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย.....	
4.1 วิวัฒนาการของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	4.2 โครงสร้างของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์.....	41
	4.3 สถานภาพของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์.....	48
	4.4 การคาดคะเนสภาพการผลิต.....	57
	4.5 วัตถุดิบและต้นทุนการผลิต.....	59
5	วิธีการศึกษา.....	
	5.1 แนวความคิดของตัวแปร.....	66
	5.2 ความหมายของตัวแปร.....	74
	5.3 แบบจำลอง.....	78
	5.4 ทดักและเหตุผล.....	81
	5.3 ผลการวิเคราะห์.....	86
6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
	6.1 บทสรุป.....	91
	6.2 ข้อเสนอแนะ.....	94
	รายการอ้างอิง.....	96
	ภาคผนวก.....	98
	ประวัติผู้เขียน.....	105

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่	หน้า
1.1 ช่องว่างระหว่างการค้าและการลงทุนของประเทศ.....	4
1.2 มูลค่าการลงทุนโดยตรงสุทธิจากต่างประเทศ.....	5
3.1 มูลค่าการลงทุนโดยตรงสุทธิจากต่างประเทศ.....	28
3.2 มูลค่าการลงทุนโดยตรงสุทธิจากต่างประเทศจำแนกตามภาคเศรษฐกิจ.....	29
3.3 มูลค่าการลงทุนโดยตรงสุทธิจากต่างประเทศในภาคอุตสาหกรรม.....	30
4.1 จำนวนบริษัทและการลงทุนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์.....	49
4.2 จำนวนบริษัทในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์จำแนกตามเงินทุนและการจ้างงาน	52
4.3 จำนวนบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามตลาดสินค้าที่จำหน่าย.....	54
4.4 จำนวนบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ แบ่งตามความเป็นเจ้าของกิจการ.....	56
4.5 การใช้ชิ้นส่วนภายในประเทศของผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์	61
4.6 โครงสร้างต้นทุนการผลิตเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์....	66
5.1 การคาดคะเนความสัมพันธในการลงทุนในหมวดสินค้าสำเร็จรูป.....	82
5.2 การคาดคะเนความสัมพันธในการลงทุนในหมวดชิ้นส่วน.....	83

สารบัญรูปร่าง

รูปร่างที่	หน้า
4.1 โครงสร้างอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย.....	42
4.2 ความสัมพันธ์ของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย.....	47
5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยกับระดับการลงทุนเมื่ออัตราดอกเบี้ยคงที่	73
5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยกับระดับการลงทุนเมื่ออยู่ในภาวะที่เศรษฐกิจรุ่งเรือง.....	74

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย รัตน์โกมุท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ตลอดเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยมาด้วยดีตลอด รวมทั้งขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สามารถ เจียสกุล ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริณ พงศ์มขพัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อิศรา ตานติศาสน์ กรรมการ ที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความเรียบร้อย และมีคุณค่ายิ่งขึ้น

ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณมารดา ที่สนับสนุนในด้านการเงิน กำลังใจ ตลอดจนความรักแก่ผู้เขียนมาจนสำเร็จการศึกษา ขอขอบคุณคุณบุษยศักดิ์ อุราธรรมกุล ที่ให้กำลังใจ มาเสมอ คุณสนั่น ตั้งสฤติย์ คุณแสนหิ ตั้งสฤติย์ และคุณธีระ แสงสุกใส ที่ทำให้การจัดพิมพ์ วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี และขอขอบคุณพี่ๆ ที่ก.พ.และกรมสรรพากรที่ให้ความช่วยเหลือ ในด้านต่างๆ ตลอดจนเพื่อนๆ โดยเฉพาะคุณชลดา ไฉยเวทย์ศิริกุล คุณอรรรตพล ลักษณะการ ที่ให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด

ท้ายนี้หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความบกพร่องใด ๆ ก็ตาม ผู้เขียนขออภัยแต่เพียงผู้เดียวและขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นภาพร สวัสดิสาระ

เมษายน 2540

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย